

EBEVEYNLİĞE HAZIRLIK

(Ebeler ve Hemşireler İçin)

Editörler:

Dr. Öğr. Üyesi Ezgi Şahin

Prof. Dr. Saadet Yazıcı

EBEVEYNLİĞE HAZIRLIK (Ebeler ve Hemşireler İçin)

Editörler: Dr. Öğr. Üyesi Ezgi ŞAHİN, Prof. Dr. Saadet YAZICI

Yayın No.: 4588
Sağlık Bilimleri No.: 183
ISBN: 978-625-427-759-7
E-ISBN: 978-625-427-758-0
Basım Sayısı: 1. Basım, Aralık 2022

© Copyright 2022, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 40340
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir.
Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.
Nobel Akademik Yayıncılık, 2011 yılından beri "tanınmış uluslararası yayınevi" statüsündedir.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Genel Yayın Koordinatörü: Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Sayfa Tasarım: Leyla Kurt -leyla@nobelyayin.com-
Redaksiyon: Sergen Öz -sergen@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım: Sezai Özden -sezai@nobelyayin.com-
Görsel Tasarım Uzmanı: Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-

Kütüphane Bilgi Kartı

Şahin, Ezgi., Yazıcı, Saadet

Ebeveynliğe Hazırlık (Ebeler ve Hemşireler İçin)

Editörler: Ezgi Şahin, Saadet Yazıcı

1. Basım, XVI + 396 s., 16,5x24 cm. Kaynakça var, dizin yok.

ISBN: 978-625-427-759-7

E-ISBN: 978-625-427-758-0

1. Ebeveynlik 2. Gebelik 3. Doğum ve Doğum Sonrası Süreç

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.

Adres: Bahçekapı Mh. 2465 Sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat, Şaşmaz/ANKARA

Telefon: +90 312 278 50 77 - Faks: 0 312 278 21 65

Sipariş: siparis@nobelyayin.com- E-Satış: www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com
www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa, Kırmızı Kedi, Arkadaş, D&R, Dost, Kika, Kitapsan, Nezih, Odak, Pandora, Prefix, Remzi

Baskı ve Cilt: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. Anonim Şirketi / Sertifika No.: 46519
Beytepe Köy Yolu No.: 3 06800 Bilkent-Çankaya/ANKARA

BÖLÜM YAZARLARI

Bölüm 1 Ebeveynliğe Hazırlık Programları

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Çiçek
İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Bölüm 2 Yetişkin Eğitiminin Özellikleri

Öğr. Gör. Dr. Sebahat Hüseyinoğlu
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Reyhan Aydın
Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

Bölüm 3 Türkiye’de Aile Yapısı ve Özellikleri

Arş Gör. Nilgül Kurşun
İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Prof. Dr. Saadet Yazıcı
İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Bölüm 4 Tarihten Günümüze Ebeveyn Roller ve Etkileyen Faktörler

Öğr. Gör. Elif Dağlı
Çukurova Üniversitesi Abdi Sütcü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Ayça Şolt Kırca
Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

Bölüm 5 Çalışan Kadınlar ve Ebeveynlik

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Şahan
Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ebelik Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Seda Serhatlıoğlu
Kopenhag Üniversitesi Kadın, Çocuk ve Aile Sağlığı Disiplinlerarası Araştırma Birimi

Bölüm 6 Anne-Baba Olmaya Psikososyal Hazırlık

Doç. Dr. Kerime Derya Beydağ / İstanbul Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Bölüm 7 Adölesanlar ve Ebeveynliğe Hazırlık

Doç. Dr. Özlem Karabulutlu / Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi / Ebelik Bölümü

Bölüm 8 Prekonsepsiyonel Dönemde Gebeliği Etkileyebilecek Sağlık Sorunları

Dr. Öğr. Üyesi Bahtışen kartal / Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

- Bölüm 9 Üreme Sistemi Anatomi ve Fizyolojisi**
Doç. Dr. Nursel Alp Dal
Munzur Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü
- Bölüm 10 Gebelikte Sık Görülen Rahatsızlıklar ve Alınacak Önlemler**
Dr. Öğr. Üyesi Öznur Çetin / Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü
- Bölüm 11 Gebelik ve Doğum Sürecinde Emzirmeye Hazırlık**
Dr. Öğr. Üyesi Candan Ersanlı / Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü
- Bölüm 12 Gebelik Döneminde Beslenme**
Öğr. Görv. Dr. Merve Kaniğ
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
- Bölüm 13 Gebelik ve Egzersizler**
Dr. Öğr. Üyesi Serpil Çetin
İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
- Bölüm 14 Gebelik Döneminde Cinsellik**
Dr. Öğr. Üyesi Ezgi Şahin
Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü
- Bölüm 15 Alternatif Doğum Yöntemi**
Dr. Öğr. Üyesi Saliha Yurtçiçek Eren
Muş Alparslan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü
- Bölüm 16 Doğum Ağrısının Yönetimi**
Dr. Öğr. Üyesi Esra Yurtsev
Atlas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü
- Bölüm 17 Doğuma Hazırlık**
Doç. Dr. Yeliz Doğan Merih
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi/Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB)
- Bölüm 18 Doğum Sonrası Döneme Hazırlık**
Dr. Öğr. Üyesi Ayla Korkmaz
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
- Bölüm 19 Gebelik Doğum ve Doğum Sonrası Dönemlerde Aile Bireylerinin Yeri**
Dr. Öğr. Üyesi Nuriye Pekcan
Üsküdar Üniversitesi SBF/ Hemşirelik Bölümü
- Bölüm 20 Taşıyıcıyı Annelik (Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Tıbbi ve Etik- Hukuki Boyutu)**
Dr. Öğretim Üyesi Selma Tepehan Eraslan
Trakya Üniversitesi Keşan Hakkı Yörük Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
- Bölüm 21 Kronik Hastalığı Olan Bireylerde Ebeveynlik Süreci**
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Akbulak
İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

ÖNSÖZ

Değerli meslektaşlarım,

Sağlık profesyonellerinin, özellikle “Kadın Sağlığı” alanın da hizmet sunan, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireleri ve Ebeler başta olmak üzere kadına dokunan tüm sağlık çalışanları için faydalı olacağını düşündüğümüz bir kitap çalışması yapmak istedik.

Her ne kadar içinde bulunduğumuz teknoloji çağında bilgiye ulaşmak çok kolay olsa da kitapların yeri hala önemini korumaktadır. Bu nedenle, kitabın içeriğini oluşturan konuların, lisans ve lisansüstü öğrencilerimizin eğitimleri sırasında ve eğitim sonrasında çalışma ortamlarında yol gösterici olmasına çalıştık. Kitabın okuyucuları arasında anne- babalar ve anne baba adaylarının da olması gerektiğini düşündük. Bu nedenle gebelik, doğum ve doğum sonrası süreçte anne ve babaların ihtiyacı olan ve bilmeleri gereken tüm konulara yer verdik.

Üreme Sağlığı hizmetlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesinde kullanabilecekleri Ebeveynliğe Hazırlık kitabımızın oluşturulmasında çok istekli olan, beni cesaretlendiren, yoğun emek veren, birlikte çalışmaktan çok mutlu olduğum sevgili **Ezgi ŞAHİN’e** ve kitabımızda Bölüm yazarı olan değerli hocalarımızın hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bölüm yazarı olarak katılan ve katkı veren tüm hocalarımızın emeklerine sağlık.

Sevgi ve saygılarımla.

İstanbul/ 2022
Prof. Dr. Saadet Yazıcı

İÇİNDEKİLER

bölüm yazarları.....	III
ÖNSÖZ	V

BÖLÜM 1 EBEVEYNLİĞE HAZIRLIK PROGRAMLARI

Giriş.....	2
Ebeveynliğe Hazırlık Programı	2
“Prekonsepsiyonel (Gebelik Öncesi) Dönemde Ebeveynliğe Hazırlık Programları”	4
Gebelik Sonrası Ebeveynliğe Hazırlık Programları	5
Doğuma hazırlık / doğum öncesi hazırlık / antenatal hazırlık kursları	5
Gebe okulu ve doğuma hazırlık eğitim ve danışmanlık merkezlerinin fiziksel yapısının oluşturulması	7
Gebe okulu ve doğuma hazırlık eğitim programlarının özellikleri	11
Eğitim ve tanıtım kitapçıklarının hazırlanması	13
Web tabanlı uzaktan eğitim gebe okulu eğitim programlarının oluşturulması	14
Emzirme kursları	16
Yenidoğan bakımı kursları.....	17
Kaynaklar.....	19

2 BÖLÜM YETİŞKİN EĞİTİMİNİN ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	26
Yetişkin Tanımı	26
Yetişkinlik Dönemi Özellikleri	27
Yetişkin Öğrenmesi ve Andragoji	27
Öğrencinin benlik kavramı	28
Öğrenenlerin deneyimleri	29
Öğrenmeye hazır olma	30
Problem merkezli yönelim.....	30
İç motivasyon.....	31

Bilme ihtiyacı	31
Yetişkin Öğrenmesinin Temel İlkeleri	32
Kaynaklar.....	34

3 BÖLÜM TÜRKİYE'DE AİLE YAPISI VE ÖZELLİKLERİ

Giriş	36
Türkiye'de Aile Tipleri	37
Türk Aile Yapısının Özellikleri	39
Türk Aile Yapısında Kadının Yeri	41
Türk Aile Yapısının Çocuk Sağlığı Üzerindeki Etkisi	42
Türk Aile Yapısında Hemşire ve Ebenin Rolü	44
Kaynak	45

4 BÖLÜM TARİHTEN GÜNÜMÜZE EBEVEYN ROLLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Giriş	48
Ebeveynlik Kavramı	48
Ebeveyn Rollerini	49
Tarihten Günümüze Ebeveyn Rollerini ve Etkileyen Faktörleri.....	51
Antik çağ	51
Orta çağ	51
Rönesans ve modern çağ	52
Ülkemizde Tarihsel Süreç	53
Osmanlı dönemi	53
Cumhuriyet dönemi	53
Ebeveyn ve Çocuk İlişkisi	54
Otoriter ebeveynlik	54
Demokratik ebeveynlik	54
İzin verici ebeveynlik	55
İhmalkâr ebeveynlik	55
Serbest ebeveynlik	55
Mükemmeliyetçi ebeveynlik	55
Helikopter ebeveynlik	55
Çocuklarla el ele ebeveynlik	56
Dijital ebeveynlik	56
Sonuç	56
Kaynaklar.....	57

5. BÖLÜM

ÇALIŞAN KADINLAR VE EBEVEYNLİK

Giriş.....	60
Dünya’da Doğum Sonrası Dönemde Analık (Doğum) ve Ebeveyn İzin Süreleri	60
Ebeveynlik Rolü	64
Gebelik, Doğum ve Doğum Sonrası Dönemde Kadınların İstihdam Alanındaki Sorunları	65
Gebelik, Doğum ve Doğum Sonrası Dönemde Sosyal Destek Hizmetleri	67
Gebelik, Doğum ve Doğum Sonrası Dönemle İlgili Kanun ve Yönetmelikler	69
Kaynaklar.....	75

6. BÖLÜM

ANNE BABA OLMAYA PSİKOSOSYAL HAZIRLIK

Giriş.....	80
Kadının Gebeliğe Psiko-Sosyal Uyum ve Tepkisi	80
Gebeliğe Psikososyal Uyum	82
Annenin Gebeliğe Psikososyal Uyumunu Etkileyen Faktörler	85
Anneliğe Geçiş Süreci.....	88
Farklı Gruplarda Anneliğe Geçiş Süreci	89
Primipar-multiparalarda anneliğe geçiş	89
Adölesanlarda anneliğe geçiş	90
İleri yaş kadınlarda anneliğe geçiş	90
Anomalili bebeğe sahip olan kadınlarda anneliğe geçiş	91
Yüksek riskli gebelik yaşayan kadınlarda anneliğe geçiş	91
Doğum Sonu Dönemde Anneliğe Uyum	92
Doğum Sonu Dönemde Anneliğe Uyum Süreci	92
Baba Adayının Gebeliğe ve Doğum Sonu Döneme Psiko-Sosyal Tepkisi ve Uyum	93
Baba Rolüne Uyum Etkileyen Faktörler	96
Anne Baba Olma Sürecindeki Hemşirelik / Ebelik Girişimleri	98
Kaynaklar.....	100

7. BÖLÜM

ADÖLESANLAR VE EBEVEYNLİĞE HAZIRLIK

Giriş.....	104
Adölesan Dönem	104
Adölesan Evlilik	105
Adölesan Gebelik	105

Dünyada ve Türkiye’de Adölesan Doğum	106
Annelik Rolü ve Adölesan Annelik	107
Adölesan Dönem ve Ebeveynlik.....	109
Adölesanların Ebeveynliğe Hazırlık Sürecinde Ebe ve Hemşirenin Rolü	110
Kaynaklar.....	112

8. BÖLÜM PREKONSEPSİYONEL DÖNEMDE GEBELİĞİ ETKİLEYEBİLECEK SAĞLIK SORUNLARI

Giriş.....	116
Kardiyovasküler Hastalıklar	117
Hipertansiyon	118
Diyabet	119
Obezite	120
Epilepsi.....	121
Sistemik Lupus Eritomatozus (SLE).....	122
Tiroid Hastalıkları	123
Duygu Durum Bozuklukları	124
Folik asit takviyesi.....	125
Alkol, sigara ve uyuşturucu kullanımı	125
Bağışıklama	125
Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (CYBH)	126
Toksik Ajanlara Maruziyet	126
Şiddet	127
Stres/Uykusuzluk	128
Akraba Evliliği ve Genetik Danışmanlık.....	128
Kaynaklar.....	128

9. BÖLÜM ÜREME SİSTEMİ ANATOMİ VE FİZYOLOJİSİ

Giriş.....	132
Kadın Üreme Organları	132
İç Üreme Organları	132
Dış üreme organları	137
Erkek Üreme Organları.....	138
İç üreme organları	139

Dış üreme organları	142
Üreme Sistemi Fizyolojisi.....	144
Santral Siklus	150
Ovaryan Siklus	151
Endometrial Siklus	157
Menstrual siklus (kadında aylık ritm).....	148
Kaynaklar.....	158

10. BÖLÜM GEBELİKTE SIK GÖRÜLEN RAHATSIZLIKLAR VE ALINACAK ÖNLEMLER

Giriş.....	160
İlk Trimesterde Görülen Rahatsızlıklar	160
Bulantı ve kusma	160
Pityalizm (Tükrük Salgısında Artma).....	161
Gebelik Boyunca Görülen Rahatsızlıklar	162
Konstipasyon	162
Diş eti problemleri (gingiva).....	163
Vajinal akıntıda artma	163
Memelerde dolgunluk ve hassasiyet.....	164
Sık idrara çıkma	164
Varisler ve hemoroidler.....	165
Cilt problemleri	166
Yorgunluk	166
Son Trimesterde Görülen Rahatsızlıklar.....	167
Mide Yanması ve Reflü.....	167
Solunum sıkıntısı	168
Bacakta kas krampları.....	169
Sırt ve bel ağrısı	169
Uykusuzluk	170
Ellerde rahatsızlık (karpal tünel sendromu)	171
Kaynaklar.....	172

11. BÖLÜM GEBELİK VE DOĞUM SÜRECİNDE EMZİRMeye HAZIRLIK

Memelerin Hazırlanması.....	174
Meme anatomisi.....	174

Laktasyon süreci	175
Laktasyon Süreci Refleksleri	176
Laktasyon Kontrolü.....	178
Anne Sütünün Yapısı ve Özellikleri	178
Kolostrum / ağız sütü	179
Geçiş sütü (ara süt)	179
Olgun (matür süt)	179
Anne sütünün bileşenleri	180
Sıvı miktarı.....	180
Protein.....	180
Karbonhidrat	180
Lipid	181
Vitamin	181
Mineral	181
Emzirme Danışmanlığı.....	182
Emzirmenin önemi	182
Dünyada ve Türkiye’de Emzirme Durumu.....	184
Emzirmenin Değerlendirilmesi.....	189
Emzirme tekniği ve emzirme muayenesi.....	189
Emzirmeye başlama zamanı, süresi ve sıklığı.....	189
Etkin emme ve memeye doğru yerleşme	190
Emzirme Pozisyonu.....	191
Anne sütünün sağılması ve saklanması	195
Emzirmede karşılaşılan sorunlar.....	196
Emzirme Danışmanlığı.....	200
Online/web tabanlı danışmanlık.....	203
Telefon danışmanlığı	203
Akran eğitimi	203
Model kullanımı	204
Öğrendiğini anlat yöntemi / bana göster / döngüyü kapatma (teach-back).....	204
Ev ziyaretleri	204
Emzirme Danışmanlığında Ebe ve Hemşirelerin Rolü	205
Emzirmede Aile Bireylerinin Rolü.....	207
Kaynaklar.....	210

12. BÖLÜM GEBELİK DÖNEMİNDE BESLENME

Gebelikte Beslenmenin Önemi	216
Gebelikte Enerji İhtiyacı	217
Gebelikte Kilo Yönetimi	218
Gebelikte Özel Durumlarda Beslenme	219
Gebelikte Besin İhtiyaçları	222
Gebelikte Dengeli Beslenme	232
Sağlıksız ve potansiyel tehlikeli maddeler	233
Gebelikte Besin Takviyesi	234
Vejetaryen ve vegan diyetler	235
Besin Güvenliği.....	235
Kaynaklar.....	236

13. BÖLÜM GEBELİK VE EGZERSİZLER

Giriş	240
Gebelikte Fiziksel Aktivite ve Egzersizin Etkileri	241
Egzersizin maternal etkileri	241
Egzersizin Fetal Etkileri	243
Gebelikte Fiziksel Aktivite Düzeyinin Değerlendirilmesi	245
Subjektif Değerlendirme Yöntemleri	245
Fiziksel aktivite anketleri	245
Fiziksel aktivite günlükleri	246
Objektif Değerlendirme Yöntemleri	246
Gebelikte Fiziksel Aktivite ve Egzersiz	248
Gebelikte postür.....	248
Aerobik Egzersizler	249
Kuvvetlendirme Egzersizleri	251
Denge egzersizleri	256
Gevşeme Teknikleri ve Solunum Egzersizleri	256
Özel Egzersiz Teknikleri	258
Gebelikte Egzersiz Eğitimi	259
Gebelikte/Doğum Sonrası Egzersiz İçin Yönergeler.....	260
Kontrendikasyonlu Egzersizler	262
Sonuç	263
Kaynaklar.....	263

14. BÖLÜM GEBELİK DÖNEMİNDE CİNSELLİK

Giriş.....	266
Gebeliğin Dönemlerine Göre Cinsel Yaşam.....	267
Gebelikte Cinsel İşlev Siklusunda Oluşan Değişiklikler	270
Gebelik Döneminde Cinselliği Etkileyen Fizyolojik Faktörler.....	271
Gebelik Döneminde Cinsel Yaşamı Etkileyen Psikolojik Faktörler	272
Gebelik Döneminde Cinsel Yaşamı Etkileyen Sosyokültürel Faktörler	273
Gebelik Döneminde Cinselliğe İlişkin Hemşirelik Yaklaşımı	274
Kaynaklar.....	276

15. BÖLÜM ALTERNATİF DOĞUM YÖNTEMİ

Giriş.....	278
Doğum ve Doğumun Tarihçesi	278
Modern Kurumsal Doğum Pozisyonları	280
Alternatif Doğum Pozisyonlarının Tarihçesi	282
Alternatif Doğum Yöntemleri	292
Lamaze Yöntemi	297
Evde doğum	298
Hastanede ev doğumu	300
Anne Dostu Hastane Anlayışı	301
Kaynaklar.....	303

16. BÖLÜM DOĞUM AĞRISININ YÖNETİMİ

Doğum Ağrısı Yönetiminin Önemi.....	306
Doğum Ağrısının Duyusal Yolla İletimi	306
Ağrı Teorileri.....	306
Doğum Ağrısı Üzerinde Etkili olan Faktörler.....	307
Doğum Evrelerinde Ağrının Özellikleri.....	309
Aktif fazda ağrının özelliği	310
Doğum Ağrısının Değerlendirilmesi	311
Ağrı Değerlendirmesinde Kullanılan Ölçekler.....	312
Doğum Ağrısının Giderilmesi.....	314
Doğum ağrısını giderilmesinde farmakolojik yöntemler	314
Doğum ağrısının giderilmesinde non-farmakolojik yöntemler	314

Kaynaklar.....	320
----------------	-----

17. BÖLÜM DOĞUMA HAZIRLIK

Giriş.....	324
Doğuma Hazırlık Uygulamaları	324
Doğuma hazırlık eğitimleri.....	326
Gebenin vücudunun doğuma hazırlığı	327
Ailenin hastane seçimi ve hastane ziyareti.....	328
Hastane seçiminde anne dostu kriterleri.....	330
Doğum sırasında anne ve bebek için gerekli eşyaların hazırlanması.....	332
Doğum çantası hazırlama	333
Doğum çantasında anne, bebek ve refakatçinin ihtiyaçları.....	333
Sonuç	335
Kaynaklar.....	335

18. BÖLÜM DOĞUM SONU DÖNEME HAZIRLIK

Doğum Sonrası Dönem ve Önemi.....	340
Doğum Sonrası Döneme Uyum.....	340
Doğum Sonrası Dönemde Anne Bakımı	341
Doğum Sonrası Dönemde Yenidoğan Bakımı.....	348
5. Doğum Sonrası Dönemde Taburculuğun Planlanması ve Taburculuğa Hazıroluşluk	354
Kaynaklar.....	355

19. BÖLÜM GEBELİK DOĞUM VE DOĞUM SONRASI DÖNEMLERDE AİLE BİREYLERİNİN YERİ

Giriş.....	360
Ebeveynliğe Hazırlık.....	360
Ailenin uyumu	360
Babanın uyumu	361
Kardeşlerin uyumu	362
Aile büyüklerinin uyumu	363
Aile Uyumunu Etkileyen Faktörler.....	363
Babanın Ebeveynliğe Hazırlanması.....	364
Araştırma Sonuçları.....	366
Kaynaklar	369

20. BÖLÜM
TAŞICIYI ANNELİK
(Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Tıbbi ve Etik- Hukuki Boyutu)

Taşıyıcı Anneliğin Tıbbi Boyutu	372
Taşıyıcı Anneliğin Etik Boyutu	372
Taşıyıcı Anneliğin Hukuki Boyutu	373
Taşıyıcı Anneliğe Yasal Olarak İzin Veren Ülkeler	374
Taşıyıcı Annelik Yapılan Ancak Konu ile İlgili Yasal Düzenlemesi Olmayan Ülkeler	378
Taşıyıcı Anneliğe Yasal Olarak İzin Vermeyen Ülkeler.....	379
Taşıyıcı Annelikle ilgili Mahkeme Kararları	381
Sonuç	385
Kaynaklar.....	386

21. BÖLÜM
KRONİK HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE
EBEVEYNLİK SÜRECİ

Giriş	390
Kronik Hastalıklar ve Ebeveynlik	391
Kronik hastalıkların ebeveynliğe etkisi	392
Kronik hastalığı olan ebeveynlerde yaygın görülen sorunlar	392
Kronik hastalıklarda oluşan değişikliklerin iyileştirilmesi.....	393
Diyabetes Mellitus	394
Kanser	395
Multiple Skleroz.....	397
Kronik Böbrek Hastalıkları	398
Kronik Hastalıklarda Ebeveynlik Rolü	399
Kaynaklar.....	400